

Sygn. akt I C 952/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 maja 2015 roku

Sąd Rejonowy w Grójcu I Wydział Cywilny

W składzie następującym :

Przewodniczący SSR Marek Gralec

Protokolant Iwona Kowalska

po rozpoznaniu w dniu 18 maja 2015 roku w Grójcu

na rozprawie

sprawy z powództwa M. K.

przeciwko S. Z.

o zapłatę

oddala powództwo.

SSR Marek Gralec

UZASADNIENIE

M. K. złożył pozew o zasądzenie od S. Z. kwoty 1500 złotych z ustawowymi odsetkami od 21 czerwca 2013 roku do dnia zapłaty, nakazanie pozwanemu udroźnienia naturalnego cieką wodnego i zasądzenie kosztów procesu. Podniósł, że pozwany zasypał naturalny ciek wodny czy naraził go na straty w wysokości 1500 złotych. Na straty złożyły się: podtopienie terenu, brak możliwości wykonania zabiegów chemicznych, uzyskanie niższego plonu i niższej wartości, niekorzystny wpływ na nasadzenia (k. 2-3).

W odpowiedzi na pozew S. Z. wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu. Zaprzeczył okolicznościom wskazanym w pozwie. Podniósł, że jego działania były zgodne z prawem i stanowiły wykonanie decyzji Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego. Nie obejmowała ona zasypania koryta cieką wodnego, gdyż takiego nie było. Bezpośrednią przyczyną podtopienia działki powoda były obfite opady deszczu, a nie działania pozwanego. Pozwany nie jest odpowiedzialny za jakiegokolwiek szkody ani zobowiązany do udroźnienia cieką wodnego. Od zarzuconych mu czynów został uniewinniony (k. 11-12).

Na rozprawie w dniu 18 maja 2015 roku powód rozszerzył powództwo żądając zasądzenia kwoty 2450 złotych z ustawowymi odsetkami jak w pozwie. Wskazał, że złożone pismo z wyliczeniem strat stanowi rozszerzenie powództwa (k. 87-88).

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa (k. 88).

Postanowieniem z 12 stycznia 2015 roku Sąd odrzucił pozew w części dotyczącej nakazania udroźnienia cieką wodnego (k. 26).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

M. K. jest właścicielem nieruchomości położonej w B. o numerze ewidencyjnym (...) (odpis księgi wieczystej k. 32). Na działce tej znajdują się budynki i sad. Nieruchomość ta graniczy z działką o numerze ewidencyjnym (...), na której także znajdują się budynki oraz sad. Na działce numer (...) od budynków w stronę działki (...) biegła rura o średnicy 15 mm, a dalej w poprzek działek znajdowało się naturalne zagłębienie. S. Z. na działce numer (...) w 2012 roku wkopał nową rurę o średnicy 300 mm oraz trzy osadniki żelbetonowe na odcinku od granicy z działką (...) do swojego budynku gospodarczego, łącząc ją z instalacją odwadniającą istniejącą pod tym budynkiem i podwórkiem do granicy sąsiedniej nieruchomości. Wgłębienie zasypał ziemią i na tym terenie posadził drzewa owocowe (zeznania M. K. k. 23-24, 89, zeznania S. Z. k. 24, 89v, zeznania G. Z. k. 88v).

Na działce (...) znajdowały w przeszłości trzy dreny o średnicy 30 cm. W 2011 roku M. K. dokonywał wymiany nasadzeń na swojej nieruchomości. Zlikwidował także istniejące dreny (zeznania M. K. k. 23-24, 89, zeznania S. Z. k. 24, 89v).

W dniu 26 czerwca 2012 roku M. K. złożył do Urzędu Gminy w C. zawiadomienie o zasypaniu przez S. Z. naturalnego cieku wodnego oraz wniósł o przywrócenie stanu poprzedniego lub udroźnienie cieku. Podniósł, że zasypanie wkopanej rury o średnicy 300 mm spowodowało powstanie grobli o wysokości około 0,5 m, co spowodowało spiętrzenie wody i utrudnienie jej spływu w przypadku dużych opadów. W tej sprawie zostało wszczęte postępowanie administracyjne. Decyzją z 12 lipca 2013 roku – OŚ. (...)19.2012 Wójt Gminy C. nakazał S. Z. przywrócenie stanu poprzedniego przez obniżenie terenu przy działce numer (...) do rzędnej 134,75 czyli około 30 cm. Na wniosek M. K., postanowieniem z 24 lipca 2013 roku – OŚ. (...)19.1.2012 wyjaśniono wątpliwości co do treści decyzji. Określono, że rzędna terenu 134,75 wynika z rzeczywistych pomiarów wykonanych w terenie i takie obniżenie terenu spowoduje wyeliminowanie zakłócenia stosunków wodnych. Od decyzji z 12 lipca 2013 roku M. K. i S. Z. wnieśli odwołania. Decyzją z 4 września 2013 roku – SKO.PW.30. (...)2013 Samorządowe Kolegium Odwoławcze uchyliło zaskarżoną decyzję i sprawę przekazano do ponownego rozpatrzenia. Decyzją z 12 listopada 2013 roku – OŚ. (...)19. (...) Wójt Gminy C. nakazał S. Z. wykonanie urządzenia zapobiegającego szkodom, czyli rurociągu o średnicy $Dz/Dw = 500/434$ mm oraz spadku $J = 10\%$ na odcinku od granicy z działką numer (...) do istniejącego rurociągu przebiegającego pod budynkami gospodarczymi na działce (...). Od decyzji tej odwołanie złożyli M. K. i S. Z.. Decyzją z 3 stycznia 2014 roku – SKO.PW.49. (...)2013 Samorządowe Kolegium Odwoławcze uchyliło zaskarżoną decyzję i odmówiło nałożenia na S. Z. obowiązku przywrócenia stanu poprzedniego oraz wykonania urządzenia zapobiegającego szkodom. Decyzję tą zaskarżył M. K.. Wyrokiem z 2 lipca 2014 roku (...) SA/Wa 267/14 Wojewódzki Sąd Administracyjny uchylił decyzję Samorządowego Kolegium Odwoławczego z 3 stycznia 2014 roku oraz decyzję Wójta Gminy C. z 12 listopada 2013 roku. Obecnie postępowanie administracyjne jest w toku (dokumenty w aktach OŚ.6331.3.2015 Urzędu Gminy C., dokumenty SKO.PW.30. (...)2013, dokumenty SKO.PW.49. (...)2013).

W dniu 25 lipca 2012 roku M. K. złożył do Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego skargę w związku z wykonaniem przez S. Z. rury o średnicy 300 mm oraz grobli. Decyzją z 25 lutego 2013 roku Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego nakazał S. Z. rozbiórkę instalacji odwadniającej na działce numer (...) w B.. Na skutek odwołania S. Z. decyzja została uchylona i sprawę przekazano do ponownego rozpatrzenia. Decyzją z 3 czerwca 2013 roku Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego nakazał S. Z. rozbiórkę instalacji odwadniającej z rury drenażowej PCV 300 mm i trzech osadników żelbetonowych na odcinku od granicy z działką M. K. do swojego budynku gospodarczego tj. na długości około 60 m. W wykonaniu tej decyzji S. Z. w czerwcu i lipcu 2013 roku usunął instalację, nie usunął natomiast nawiezionej ziemi, a istniejący rów został zasypany (dokumenty (...), zeznania M. K. k. 23, zeznania S. Z. k. 24, zeznania G. Z.).

W dniu 21 czerwca 2013 roku w miejscowości B. miały miejsce intensywne opady deszczu i gradu. Doszło wówczas do zalania części działki o numerze (...). M. K. nie dokonywał wymiany drzewek (zeznania M. K. k. 23, 89, zeznania S. Z. k. 24, 89v, zeznania G. Z. k. 88v).

Postanowieniem z 28 lipca 2013 roku Prokurator Rejonowy w Grójcu odmówił wszczęcia dochodzenia w sprawie uszkodzenia drzewek owocowych w dniu 21 czerwca 2013 roku na szkodę M. K.. Orzeczenie to zostało utrzymane w

mocy postanowieniem Sądu Rejonowego w Grójcu z 4 listopada 2013 roku (dokumenty w aktach 2Ds. 742/13 i VIKp 255/13).

Wyrokiem z 30 lipca 2014 roku w sprawie VIW 204/14 S. Z. został uniewinniony od popełnienia wykroczenia polegającego na zasypaniu koryta cieku wodnego, zablokowania naturalnego kierunku spływu wód i zmiany stanu wody na sąsiadującym gruncie (dokumenty w aktach VIW 204/14).

Sąd Rejonowy zważył co następuje:

Nie było przedmiotem niniejszej sprawy uregulowanie pomiędzy stronami stosunków wodno - prawnych. Pozew w zakresie nakazania udroźnienia cieku wodnego został prawomocnie odrzucony, z uwagi na treść art. 29 ust. 3 ustawy z 18 lipca 2001 roku Prawo Wodne – niedopuszczalność drogi sądowej. Do uregulowania stosunków wodno – prawnych zmierza toczące się postępowanie administracyjne, którego przedmiotem będzie ustalenie czy i jakiej ewentualnie działania należy podjąć w tym zakresie. Natomiast roszczenie o zapłatę dochodzone przez powoda dotyczyło odszkodowania za konkretne zdarzenie z 21 czerwca 2013 roku. Badaniu podlegały przesłanki odpowiedzialności deliktowej, które są niezależne od ustaleń postępowania administracyjnego. W zakresie tych przesłanek Sąd był władny dokonać samodzielnych ustaleń. Dlatego nie było podstaw do zawieszenia postępowania w oparciu o treść art. 177§1 punkt 3 kpc.

Zgodnie z art. 415 kc kto ze swej winy wyrządził szkodę drugiemu obowiązany jest do jej naprawienia. Dopuszczalna jest droga sądowa do dochodzenia roszczenia odszkodowawczego za szkodę wyrządzoną czynem niedozwolonym polegającym na dokonaniu zmiany stanu wody na gruncie (postanowienie Sądu Najwyższego z 27 czerwca 2014 roku, ICSK 501/13, LEX numer 1523293, uchwała Sądu Najwyższego z 27 czerwca 2007 roku, IIICZP 39/07, OSNC 2008/7-8/85). Zgodnie z art. 29 ust. 1 punkt 1 ustawy z 18 lipca 2001 roku Prawo wodne właściciel gruntu nie może zmieniać stanu wody na gruncie, a zwłaszcza kierunku odpływu wody znajdującej się na jego gruncie wody opadowej ani kierunku odpływu źródeł ze szkodą dla gruntów sąsiednich.

Powód dochodząc odszkodowania winien udowodnić fakt powstania szkody, jej wysokość a także związek przyczynowy między zachowaniem pozwanego a powstaniem szkody. Żadnego z tych elementów powód nie wykazał. Między stronami od kilku lat istnieje konflikt dotyczący stosunków wodnych. Powód jest właścicielem działki o numerze ewidencyjnym (...). Bezsporne było, że 21 czerwca 2013 roku na nieruchomości tej doszło do podtopienia terenu, gdyż tego dnia wystąpiły intensywne opady połączone z gradobiciem. Powód podnosił, że na skutek zalania poniósł szkodę, gdyż nie mógł wykonać zabiegów chemicznych tj. oprysków na skutek braku przejazdu, w rezultacie miało to niekorzystny wpływ na zasadzone drzewka i doprowadziło do zmniejszenia plonu (k. 3, 23v-24). Na rozprawie 18 maja 2015 roku przedstawił wyliczenie strat na kwotę 2450 złotych (k. 87). Nie zostało to jednak poparte żadnymi dowodami, a pozwany wyliczenie to zakwestionował (k. 89v). Zaprzeczył temu także świadek G. Z. (k. 88), choć jego zeznaniom można stawiać zarzut braku obiektywizmu. Tak jak bezsporne było, że na terenie działki powoda doszło do zalania terenu, tak nie przedstawiono dowodów, aby powód nie mógł wykonać oprysków choćby w późniejszym okresie, a w szczególności, aby doprowadziło to do zmniejszenia plonu i jakiego. Powód twierdził, że nie było konieczności wymiany drzewek, a jedynie wypadły mu cztery drzewka, choć ta ostatnia okoliczność też nie została potwierdzona. Wartości wskazane w wyliczeniu przedstawionym na rozprawie (k. 87) są jedynie wynikiem subiektywnej oceny powoda. W rezultacie sam fakt powstania szkody oraz jej wartość nie zostały wykazane. Powód w tym zakresie nie był zresztą konsekwentny. W zawiadomieniu o popełnieniu przestępstwa, straty w wyniku zalania ocenił na kwotę 1.000 złotych (k. 5 akt VIW 204/14), następnie wniósł o zasądzenie kwoty 1500 złotych, wreszcie rozszerzył powództwo do kwoty 2450 złotych. Sama okoliczność, że na terenie nieruchomości powoda doszło do podtopienia nie oznaczało powstania szkody w wysokości określonej w pozwie. Wymagało to dowodzenia, podobnie jak to, że do podtopienia terenu doszło na skutek działania pozwanego. Wiadomo jedynie, że pozwany w 2012 roku wkołał rurę o średnicy 300 mm (szerszej aniżeli poprzednia) i zasypał zagłębienie terenu. Na skutek zawiadomienia powoda Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego nakaz usunięcie tego urządzenia, choć jak twierdził powód wówczas nie miał problemu ze stanem wód (k. 23v). Pozwany zobowiązanie to wykonał tj. usunął rurę jak również zasypał istniejące zagłębienie. Wynika ta również ze złożonej ekspertyzy, która stanowi, że doszło

sztucznego podniesienia poziomu gruntu na działce (...) i zmiany kierunku odpływu wody (k. 75-81). Nie wykazano natomiast na ile te działania miały wpływ na zalanie gruntu powoda 21 czerwca 2013 roku, a na ile było to wynikiem intensywnych opadów lub demontażu drenów przez samego powoda na działce (...). Przedstawiona ekspertyza nie przesądza związku przyczynowego między działaniem pozwanego a zalaniem działki powoda. Nie można też pominąć, że usunięcie rury przez pozwanego nastąpiło w wykonaniu decyzji Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w postępowaniu zainicjowanym przez powoda. Wykazaniu ewentualnego związku przyczynowego a także ewentualnego rodzaju uszczerbku doznanego przez powoda i jego wartości mógłby służyć dowód z opinii biegłego odpowiedniej specjalności, ale taki wniosek zgłoszony nie został. Dopuszczenie dowodu z urzędu naruszałby zasadę kontrydiktoryjności i równości stron w postępowaniu. Dodać trzeba, że strony pouczono o rozkładzie ciężaru dowodu i możliwości zgłaszania wniosków dowodowych (k. 24v). Sama okoliczność, że na terenie nieruchomości powoda doszło do podtopienia nie oznaczało powstania szkody w wysokości określonej przez powoda, a także tego, że było to wynikiem wyłącznego działania pozwanego. Prokurator Rejonowy w Grójcu postanowieniem z 31 lipca 2013 roku odmówił wszczęcia dochodzenia w sprawie uszkodzenia drzewek w dniu 21 czerwca 2013 roku na działce powoda, wobec braku znamion czynu zabronionego. Zażalenie M. Z. nie zostało uwzględnione. Pozwany został także uniewinniony od popełnienia wykroczenia polegającego na zmianie kierunku spływu wody.

Roszczenie powoda o zapłatę odszkodowania nie zostało udowodnione i powództwo podlegało oddaleniu.

SSR Marek Gralec